

CONTOUREN OPLOSSING WOEKERPOLISAFFAIRE

Verzekeraars moeten er welhaast radeloos van worden. Ook na het bereiken van de collectieve akkoorden is de storm rond de woekerpolis- sen allesbehalve uitgeraasd.

TEKST: ERROL KEYNER

De woekerpolisaffaire blijft een dankbaar onderwerp in de media en ook de politiek roert zich steeds meer. Gelukkig beginnen geleidelijk de contouren van een oplossing zichtbaar te worden, waarmee wellicht een streep kan worden gezet onder een van de grootste financiële misstanden in Nederland.

COMPENSATIEREGELING

De collectieve akkoorden met Stichting Verliespolis voorzien zowel in een compensatieregeling voor te hoge kosten, als in aparte budgetten voor polishouders van beleggingsverzekeringen die zich in schrijnende situaties bevinden.

De compensatieregeling plus de coulancebudgetten kosten de zes grootste verzekeraars rond de 3 miljard euro, contant gemaakt naar nu. Van de ongeveer zeven miljoen polissen krijgt naar verwachting de helft een compensatie. De ene helft van de klanten krijgt geen compensatie, de andere gemiddeld zo'n 800 euro. De bandbreedte is groot, aangezien de duurste polissen relatief de hoogste compensatie krijgen.

De regeling compenseert niet voor tegenvallende koersontwikkelingen op de beurs. Maar ook bij meevallende beursresultaten blijven beleggingsverzekeringen meestal dure producten, waarbij onvoldoende nettoerendement voor de klant resteert, ondanks de compensatieregeling voor te hoge kosten.

Naast de compensatieregeling is overeen gekomen dat verzekeraars zich inspanssen om bestaande klanten over te laten stappen naar betere producten. Zelfs deze halfzachte toezegging ging niet van harte bij de meeste verzekeraars. Gelukkig was Achmea

in 2010 als eerste verzekeraar moedig genoeg om verder te gaan dan slechts een inspanningsverplichting. Hierbij werd zwart op wit afgesproken dat grote groepen klanten in fasen kunnen doorstromen naar moderne, kostenefficiënte producten. Onder grote publicitaire druk kondigde staatsverzekeraar ASR recentelijk aan dit ook te zullen doen.

HOGERE COMPENSATIE IRREËEL

Zelfs binnen de verzekeringssector zullen weinigen nog durven te ontkennen dat veel beleggingsverzekeringen absurd duur waren en feitelijk zinloos voor klanten. Toch wil dit nog niet zeggen dat de woekertarieven de balansen van de verzekeraars met vele miljarden hebben gespekt. Niet alleen werden veel gelden verspild aan megalomane overnames, maar ook kampten de grote verzekeraars met inefficiënte interne organisaties, waar dure, met overhead uitpuilende hoofdkantoren werden ondersteund door een kluwen van verouderde it-systemen. Telkens veranderende regelgeving qua fiscaliteit en informatie- en zorgplicht verergerden de situatie.

Als klap op de vuurpijl sluisden de verzekeraars vaak duizenden euro's per beleggingspolis op verborgen wijze door naar 'onafhankelijke' tussenpersonen, die niet zelden een hogere prioriteit aan hun eigen provisies en bonussen gaven dan aan het belang van de klant.

Uiteindelijk zijn miljarden verdampt via een pervers verdienmodel in een door incapabele bestuurders opgebouwde zelfverrijkende bureaucratie, waarbij klanten én aandeelhouders met lege handen achterbleven. De meeste verzekeraars hebben inmiddels niet alleen beperkte financiële reserves,

maar zullen ook bevreesd de toekomst tegemoet zien. Alsof de kredietcrisis niet genoeg uitdaging biedt, zorgen de stijgende levensverwachtingen en lage rente ervoor dat de toekomstige verplichtingen veel duurder worden. Een snelle financiële inhaalslag via de verkoop van nieuwe polissen en hogere premievolumes is lastig, zolang consumenten verzekeraars wantrouwen. Het is dus ondenkbaar dat de verzekeraars zullen (mogen) instemmen met een compensatieregeling die tientallen miljarden euro's bedraagt.

CONTOUREN OPLOSSING

Toch is er een pragmatische route die kan leiden tot de oplossing van de woekerpolis-affaire, overigens tenzij er massale zorgplichtissues zijn (zie kader):

- 1 De akkoorden met de zes grote verzekeraars verschillen op details van elkaar. Een uniforme regeling verdient de voorkeur, waarbij de beste details tot standaard worden verheven. Grof geschat kost dit de sector een half miljard euro extra. De kleine verzekeraars waarmee nog geen regeling was afgesloten, kunnen vervolgens aanhaken.
- 2 In de meeste akkoorden wordt de compensatie pas aan het eind van de looptijd (verhoogd met rendement) toegevoegd aan de poliswaarde. Om klanten helemaal van de ketens te bevrijden, kan de berekende compensatie meteen worden toegevoegd aan de poliswaarde. Ook als de klant vervolgens de polis afkoopt, blijft de hele compensatie zijn eigendom.